

ΓΡΑΠΤΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΜΑΙΟΥ – ΙΟΥΝΙΟΥ 2008
Μάθημα: ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΠΟ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ
Τάξη: Β'

Α' ΚΕΙΜΕΝΟ: Ομηρικά έπη: Ιλιάδα, Ραψωδία Π, στίχοι 823 – 854

Και ως λέοντας και αδείλιαστος αγριόχοιρος στο όρος
μάχονται μεγαλόφυχα για μια μικρή βρυσούλα,
ότι να πιουν θέλουν κι οι δυο με λύσσαν, ώσπου ο χοίρος 825
ασκομαχώντας ξεψυχά στον λέοντ' αποκάτω
ομοίως τον ανδράγαθον υιόν του Μενoitίου,
πολλών φονέα μαχητών ο Πριαμίδης Έκτωρ
με λόγχην εθανάτωσε κι επάνω του εκαυχήθη:
«Την πόλιν μας, ω Πάτροκλε, θαρρούσες ν' αφανίσεις, 830
και δούλες στην πατρίδα σου να πάρεις τες γυναίκες,
ανόητε! Και ακούραστα γι' αυτές ετρικυμίζαν
τ' άλογα τα φτεροπόδαρα του Έκτορος, κι εκείνος, -
που είμαι πρώτος μαχητής των φιλομάχων Τρώων,
και δεν θα ιδούν, ενόσω ζω, την δουλικήν ημέρα 835
και τώρα σε τα όρνεα θα φάγουν εις την Τροίαν.
Άθλιε! Δεν σε ωφέλησεν ο ανδρείος Αχιλλέας:
θα σου παράγγελνε πολλά την ώραν που εκινούσες:
" Να μη γυρίσεις Πάτροκλε ιπόμαχε, στα πλοία
πριν σχίσεις εις του Έκτορος τα στήθη τον χιτώνα 840
βαμμένον εις το αίμα του"· αυτά θα είπ' εκείνος
και αυτά τα λόγια σ' άρεσαν, ανόητος ως είσαι».
Και, Πάτροκλε, του απάντησες με την ψυχήν στο στόμα:
« Έκτορ, καυχήσου όσο ημπορείς, τώρα που ο Ζευς και ο Φοίβος
την νίκην σου εχάρισαν – και αυτοί με καταβάλλουν 845
εύκολ', αφού μου αφαίρεσαν το όπλ' από τους ώμους.
Κι είκοσιν όμοιοι με σε να είχαν έλθει εμπρός μου
όλοι νεκροί θα έπεφταν στην λόγχην μου αποκάτω.
Εμένα η μοίρα εφόννευσεν η μαύρη με τον Φοίβον
και απ' τους θνητούς ο Εύφορβος· τρίτος εσύ με γδύνεις. 850
Και άκουσε ακόμα τι θα ειπώ και βάλε το στον νου σου·
ολίγες είν' οι μέρες σου· και ιδού σε παραστέκει
η μοίρα η παντοδύναμη κι η ώρα του θανάτου,
οπού απ' το χέρι αδάμαστο θα πέσεις του Αχιλλέως».

Β' ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Ποιο είναι το θέμα και ποιο το περιεχόμενο του ιλιαδικού έπους; (4 μονάδες)
2. Να αφηγηθείτε στους συμμαθητές σας με λίγα λόγια (10 γραμμές περίπου) το περιεχόμενο του αποσπάσματος που δίνεται. (4 μονάδες)
3. α) Να εντοπίσετε και να αναλύσετε την παρομοίωση που υπάρχει. (3 μονάδες)
β) Να επισημάνετε το χωρίο της ενότητας όπου ο ποιητής χρησιμοποιεί την αφηγηματική τεχνική της προοικονομίας και να την αναλύσετε. (3 μονάδες)

4. α) Πως παρουσιάζεται το ήθος του Έκτορα μέσα από τα λόγια του; (3 μονάδες)
β) Αφού μελετήσετε προσεκτικά τα λόγια που απευθύνει ο Πάτροκλος στον Έκτορα, να εντοπίσετε και να σχολιάσετε ιδέες και αντιλήψεις της εποχής εκείνης. (3 μονάδες)

Αυλωνάρι, 23-5-2008

Ο Διευθυντής

Η εισηγήτρια

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ